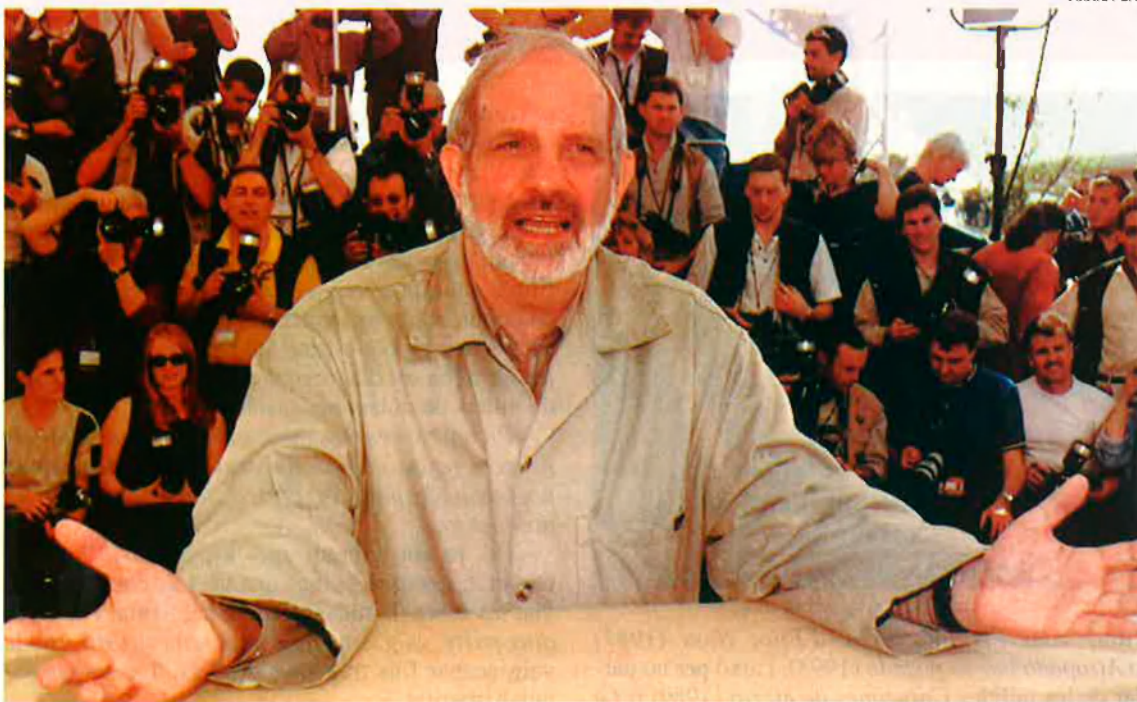

"Els crítics americans són uns miserables"

L'inclassificable Brian de Palma ha tornat a l'actualitat amb 'Misión a Marte', una controvertida i polèmica pel·lícula que ha costat 15.000 milions de pessetes. La crítica especialitzada s'ha acarnissat cruelment amb el film i amb el director italoamericà.

ARXIU / EFE

L'espai és l'última moda a Hollywood. Fa poc ens arribava *Campo de batalla: la Tierra*, la darrera superproducció de ciència-ficció protagonitzada per John Travolta, i ara tenim en cartellera *Misión a Marte*, l'odissea espacial dirigida per Brian de Palma. Però aviat n'arribaran moltes més, de cintes de tema similar. Per exemple *Red planet*, interpretada per Val Kilmer i Carrie Anne-Moss i centrada, novament, en una accidentada expedició d'astronautes a Mart. També el mestre del terror John Carpenter s'ha acostat al Planeta Vermell amb *Fantasmas de Marte*, el seu darrer i esperadíssim film, i fins i tot l'animació s'ha posat en òrbita amb l'ambiciosa *Titan A. E.*, un llarg-metratge de dibuixos animats que ha rebut el suport de la totpoderosa empresa d'efectes especials Industrial Light & Magic de George Lucas.

L'aspecte més curiós de *Misión a Marte* és, precisament, que tinga Brian de Palma (Newark, 1940)

com a director, perquè es tracta, clarament, d'un film d'encàrrec. El realitzador italoamericà sempre s'ha caracteritzat per imprimir a les seues pel·lícules una força visual i un virtuosisme anorreador. Deixant de banda les primeres i desconegudes produccions, datades a finals dels anys seixanta i emmarcades en el cinema independent (*Gretings*, *Hola, mare* i *Get to know your rabbit*), De Palma sempre ha gaudit d'un cert èxit popular, encara que no de crítica. Films com *Hermanas* (1973), *Fascinació* (1976), *Vestida para matar* (1980), *Impacte* (1981) o *Doble cos* (1984) li van servir per guanyar-se un nom dins de la indústria cinematogràfica, encara que infinitat de periodistes el van titllar de ser un pobre imitador del mestre del suspens Alfred Hitchcock.

La mateixa sort van córrer els seus vibrants acostaments al món dels gàngsters i de l'hampa amb

Brian de Palma va presentar el seu darrer treball al festival de cinema de Canes. Deixant de banda les primeres produccions, De Palma sempre ha gaudit d'un cert èxit popular, encara que no de crítica.

“Misión a Marte intenta ser una exaltació de l'ésser humà, del seu afany d'explorar altres mons, d'eixir de la Terra... En aquest sentit, la meua pel·lícula intenta ser una història èpica, una aventura total.”

films com *Els intocables d'Eliot Ness* (1987) o *Atrapado por su pasado* (1993), i això per no parlar de les fallides *Corazones de hierro* (1989) o *La foguera de les vanitats* (1990), totes rebudes amb crítiques demolidores. Ara, i quan semblava que, finalment, De Palma s'havia congraciat amb la premsa amb èxits de taquilla com *Misión Imposible* (1996) i *Ojos de serpiente* (1998), espectaculars films d'entreteniment no exempts de certes gotes de cinema d'autor, arriba *Misión a Marte*, la crònica d'una expedició de la NASA al Planeta Vermell l'any 2020.

—Es pot qualificar *Misión a Marte* de pel·lícula d'encàrrec?

—Sí, va ser un encàrrec de la Touchstone que vam haver de rodar a corre-cuita. A penes vam tenir temps per fer una pre-producció adequada, però sí que vam comptar amb un *story-board* minuciós, excel·lent. De tota manera, jo sóc un professional, i tracte d'imprimir aquesta professionalitat a tots els films que dirigeisc.

—Corre el rumor que aquestes presses de la pro-

ductora es devien a la necessitat imperiosa d'estrenar la pel·lícula abans que ho fera la Warner amb *Red Planet*, és cert?

—Sí, és veritat. El món del cinema és així, un negoci, i jo hi estic ficat. Vam haver de rodar a tota velocitat, i a penes teníem temps d'improvisar; en un film d'aquesta envergadura, amb tants efectes especials i un equip tècnic tan nombrós al plató, has de cenyir-te a un pla estricte de rodatge i no te'n pots passar ni un sol dia, perquè això significa centenars de milers de dòlars malgastats.

—En aquest sentit, supose que trobarà a faltar els primers temps com a cineasta independent, quan no havia de patir la pressió tan enorme de les productores.

—Bé, jo era diferent, més espontani... Per descomptat; i perquè es faça una idea de com han canviat les coses, la meua primera pel·lícula, *The wedding party*, vaig començar a rodar-la el 1963 i no la vaig acabar fins tres anys després. Tot ha canviat una barbaritat.

—Accepta les comparances de la seua pel·lícula amb el clàssic 2001: Una odissea de l'espai de Stanley Kubrick?

—Sí, supose que aquesta mena de comparacions són inevitables, sobretot perquè és un títol fonamental per a la història del gènere i del món del cinema, i potser m'ha influït una mica, encara que haja estat de manera inconscient. Però hi ha altres films menys coneguts en què m'he fixat amb més atenció, com ara *Con destino a la Luna*, una pel·lícula de culte dels anys cinquanta. També sóc un fan d'*El planeta prohibit* i de la ciència-ficció en general: de menut escrivia relats, veia les sèries d'aquest gènere que posaven en la televisió...

—Què ha tractat de contar en *Misión a Marte*?

—Intenta ser una exaltació de l'ésser humà, del seu afany d'explorar altres mons, d'eixir de la Terra... En aquest sentit, la meua pel·lícula intenta ser una història èpica, una aventura total... Des de molt jove he estat fantasiós, i sempre m'ha seduït l'espai.

—Em resulta estrany que vostè haja dirigit una pel·lícula com aquesta, ambientada en l'espai, que trenca amb l'estil de cinema que l'havia caracteritzat fins avui.

—Sí, és clar, amb *Misión a Marte* m'aparte de les típiques obsessions i fixacions que han marcat el meu cinema al llarg de quasi tres dècades, com ara l'amistat, la traïció, el fetixisme, el voyeurisme... però és que ja estic una mica cansat d'abordar aquests temes. Tinc seixanta anys i en aquests moments m'abellix parlar d'altres coses, contar a l'espectador altres històries...

—Però vostè va saltar a la fama precisament per això, per dirigir thrillers de suspens en el més pur estil d'Alfred Hitchcock, com demostren *Doble cos*, *Fascinació*...

—Sempre han dit de mi que no era més que un simple imitador de Hitchcock, fins i tot amb *Ojos de serpiente*; el llarg pla seqüència inicial comentaven que estava copiat de *La finestra indiscreta*. També em van desmuntar el film argumentant que narrativament era espès, que es perdia amb tant de *flash-back*... Però tot el que sol dir la premsa de mi tant se me'n dóna, no els faig gens de cas. No he reparat mai en les crítiques perquè no s'han portat bé amb mi. Al llarg de la meua trajectòria, alguns crítics sempre m'han perseguit, dient que tots els meus films eren molt violents, morbosos i gratuïts, com ara el cas d'*El precio del poder* o *Doble cos*. No he necessitat mai la premsa per arribar a final de mes, de manera que tant se me'n dóna el que escriuen de mi.

—En aquest sentit, la crítica nord-americana tampoc no ha rebut massa bé *Misión a Marte*.

—Però això ja m'ho esperava, no m'ha agafat d'imprevist. L'han tractada amb molt de cinisme, l'han destrossada... Però els crítics nord-americans són tots uns incultes. Són directors frustrats que no tenen ni idea de cinema. De *Misión a Marte* han arribat a dir que es tractava d'un publireportatge pagat per la NASA. Són uns miserables i sempre van amb mala idea.

—No li hauria abellit més haver dirigit la seqüela

ARXIU / EFE

Brian de Palma, amb l'actriu francesa Elie Medeiros en el Festival de Cinema de Canes. En la pàgina anterior, dues imatges de la darrera producció de De Palma, '*Misión a Marte*'.

de *Misión imposible* abans que no *Misión a Marte*?

—Això no depenia de mi... La primera va ser un èxit absolut de taquilla, i fins i tot va ser el mateix Tom Cruise qui em va elegir personalment per dirigir-la, perquè també era productor, però el procés de rodatge va ser complicat i bastant tens... De fet, no es pot dir que Cruise i jo acabàrem essent bons amics, així que veig totalment comprensible que triara un altre director per realitzar la seqüela. Per cert, he de dir que John Woo em sembla un realitzador excel·lent.

Manuel Valencia

EL TEMPS Electrònic, setmanari d'informació general

<http://www.eltemps.com/>

www.eltemps.com

eltemps@eltemps.com